

FRANQUEO PAGADO
Circulación Nº 2178
Tª IFA REDUCIDA
C Nº 145276

ԽՐԲԱԳՐԱԿԱՆ

ՔԱՅԼ ՄԸ ԵՒՍ ԱՌԱՋ

Գաղութահայություն տարագիր կեանքին մէջ հայ մամուլը կոչուած է բազմաթիւ պարտականութիւններ լրացնելու: Ան, խօսնակն ու թարգմանն է մեր մտորումներուն, խոհերուն եւ ազգային մեծ դասին, որ կը մնայ որպէս անժամանցելի պահանջք, սեղանի վրայ, ու ցորչափ մեր հոգիները անաղարտ ու պայծառ մնան ու մեր ձայնը չդադրի, պիտի մնանք պատուանդանի վրայ:

Հայ մամուլը նաեւ երկրէ երկիր նետուած կամուրջ է մեր տարապիտ գաղութներուն համար, ուր հաղորդ կը մնանք անոնցմէ ամէն մէկուն տարած ընկերային եւ հասարակական կեանքին, փոյր չէ թէ երբեմն տարակարծիք իրարու, բայց անպայման ծառայելու ոգիով հայ հասարականութիւններուն:

Իր այս բարդ հանգամանքովը ան կը հանդիսանայ հոգեկան սնունդ եւ միխթարութեան պատաճն միեւնոյն ատեն, բոլորովին տարբեր՝ միջազգային դասական մամուլէն, որովհետեւ զայն կը պահենք հետեւողական աշխատանքով ու զոհողութիւններու գնով, իբրեւ ազգային հարստութիւն:

Դժուար է օտար հորիզոններու տակ համրուած ընթերցողներով շարունակական դարձնել թերթերու հրատարակութիւնը: Եւ քիչ չէ թիւը այն հայ օրաթերթը եւ հանդէսներուն, որոնք ունեցած են սանձաւար կեանք եւ փակած իրենց դռները՝ ընդհանրապէս տնտեսական անկնութեան հետեւանքով: Ատոնք, այժմ անցեալին կը պատկանին բարեխաւտարք:

Հակառակ անցնող տասնամեակներուն, տարագիր հայութիւնը չէ կորսնցուցած իր ազգային դիմազօծութիւնը, չէ պակաս թիւը՝ հրատարակող թերթերուն, որովհետեւ անոնցմէ շատերը վայելած են ու կը վայելեն կազմակերպութիւններու աջակցութիւնն ու հովանաւորութիւնը:

Սարտարապատ, որպէս Ռ.Ս.Վ.ի օրկաններէն մէկը, կեանքի գալու օրէն ի վեր կանոնադրաբար հրատարակուած է, շրջապատուած՝ հաստատար անձերով ու վայելած անոնց անվերապահ նուիրաբերումը, հասարակական աշխատանքի մէջ գտնելով յաջողութեան գաղտնիքը:

Կրօնք հասարական, որովհետեւ Սարտարապատ միակ անձի մը չի պատկանիր, ոչ ալ կը կառավարի անոր ցուցմունքներով: Հոն անձեր կան: Կայ ամբողջ բազմութիւն մը որ մարմնի մը օրկաններուն պէս կը գործեն, զիրար լրացնելով եւ նոյնանալով իրարու մէջ:

Հակառակ իր պատանի հասակին տեղի բուն կենսունակ է ան: Եւ իբր այլ, բնական է ու միեւնոյն ատեն ուրախալի՝ հաղորդել մեր յարգելի ընթերցողներուն թէ՛ այս թիւով վերջ կը գտնէ Սարտարապատի երկշաբաթեայ հրատարակութիւնը եւ կը վերածնի շաբաթաթերթի, նոր տարեշրջանի մեր առաջին թիւէն սկսեալ:

Այս կարեւոր հանգրուանին գալու առիթով մեր անխառն շնորհակալութիւնները կը յայտնենք բոլոր անոնց որոնք հետուէն կամ մօտէն, բարոյապէս թէ նիւթապէս նեցուկ կեցան մեզի, որոնց կը պարտինք անկասկած մեր ճիգերուն վարձատրութիւնը:

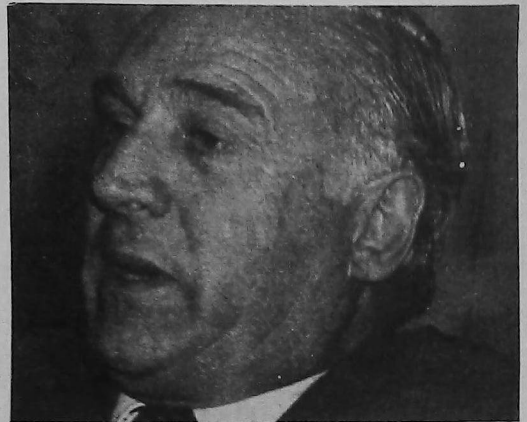
Ուրեմն այս թիւով հրաժեշտ կուտանք մեր սիրելի ընթերցողներուն ու կը մտնենք ամառնային արձակուրդի շրջան, հանրային կարծիքը լուսազոյն լուսարանելու եւ հայութեան լուսազոյն ծառայելու անխախտ որոշմամբ ու հատաբով:

DISTINCION AL INTENDENTE CACCIATORE

El 14 de enero pasado, autoridades de la Gold Mercury Internacional Aware con sede en Roma, entregaron el "Mercurio de Oro" al intendente municipal de la ciudad de Buenos Aires, brigadier (R) Osvaldo Cacciatore, por su obra "en beneficio del desarrollo cultural, social y económico de la comunidad".

A tal efecto, arribaron a Buenos Aires las principales autoridades de la institución quienes manifestaron que ésta es la primera vez que la distinción se otorga a una personalidad argentina de tal envergadura.

Con respecto a la distinción, el intendente Cacciatore manifestó que ella le corresponde a todos los argentinos y, en especial, a sus colaboradores.

Intendente, brigadier (R) Osvaldo Cacciatore

ESTAMBUL: REUNION EN EL PATRIARCADO

El pasado 18 de diciembre, por invitación del arzobispo Shnork Kalustian, se realizó una entrevista en la sede del patriarcado, en la que estuvieron presentes representantes de la prensa. En esa oportunidad, el arzobispo Kalustian se refirió a los atentados que se cometen en todo el mundo, en nombre de los armenios.

Arzobispo Shnork Kalustian

"A pesar de que el motivo de la reunión es otro, -comentó el arzobispo-, no podemos dejar de mencionar un lamentable incidente, que nuevamente compromete el nombre de los armenios: el asesinato de un cónsul turco en Sidney."

"El delito es un hecho repudiable, más aún cuando en él se ve involucrado el nombre de un armenio. Pero, como en casos anteriores, no hay una prueba fehaciente de que éste haya sido efectuado por un armenio. Creemos que estos delitos son parte de un peligroso juego internacional, y los que los realizan no sólo son enemigos de los turcos, sino también de los armenios, pues quieren sembrar discordia y odio entre ambos pueblos. ¡Que Dios castigue a los culpables, mientras oramos por las almas de las víctimas!"

Luego de estas palabras, el arzobispo Kalustian invitó a los presentes a que hicieran un minuto de silencio para honrar la memoria de los fallecidos; después de lo cual, un perio-

distá comentó al arzobispo que no basta con repudiar el delito y preguntó qué se ha pensado hacer para evitarlos.

El arzobispo contestó a esta pregunta del siguiente modo: - "Nosotros somos ciudadanos turcos, ¿qué podemos hacer más que repudiar los hechos y efectuar llamamientos a todas las comunidades armenias del mundo, para que no sean causantes de discordias y luchas contra los oscuros maquinadores de esto-delitos?. Yo, como representante de los armenios en este país, he hecho ya tres llamamientos escritos a los armenios de la diáspora. Pero, éstos, hasta ahora, han sido generales. He decidido que, a partir de este momento, voy a realizarlos de manera individual, extendiéndolos desde Etchmiadzin, Jerusalén y Antillas, hacia todos los arzobispados armenios del resto del mundo, a las diversas instituciones y a la prensa. Voy a pedir a todos que sentencien estos hechos que son contrarios a nuestra fe."

LIBERTAD! para 52 seres humanos

Tras 444 días de sufrimiento, temor, angustia y dolor, 52 seres humanos retornaron a la libertad.

Este cruel acto iraní fue calificado como "acto de terrorismo y crimen" por el ex presidente de EE.UU. James Carter, quien a su vez expresó: "esta es una victoria mas sobre el terrorismo internacional y nuestras compatriotas ya se encuentran en nuestro mundo libre".

EDITORIAL

UN NUEVO PASO
HACIA ADELANTE

En el mundo actual, la prensa cumple un papel primordial, pues permite establecer contactos y conocer. Más aún, a nosotros, miembros de una comunidad dispersa por todo el mundo, no permite establecer puentes con nuestros hermanos armenios del resto del mundo.

Su valor radica en que, como instrumento de comunicación, es como una poderosa lente que nos acerca a todos los acontecimientos, aún los más lejanos.

Ese ha sido el objeto de crear "SARDARABAD" hace cinco años, y uno ha sido su espíritu: servir a todas las comunidades armenias de América del Sur y del mundo entero.

"SARDARABAD" es el resultado del esfuerzo mancomunado y la dedicación de todo un equipo, que tiene todas las características de un grupo bien constituido: los mismos intereses en común y un solo objetivo, "hacer las cosas bien".

Sabemos que la tarea periodística es ardua y difícil; por lo tanto, la realizamos con toda la sinceridad y honestidad que el lector merece.

En el transcurso de los cinco años de vida, "SARDARABAD" ha llegado a innumerables hogares y ha recibido el apoyo constante del público lector ya sea a través de cartas o artículos, hecho que se advierte, además, en el número cada día mayor, de suscriptores.

Señor lector, su apoyo, sus sanas críticas, nos han llevado a escalar un nuevo paso. Hoy, con gran satisfacción, queremos comunicarle, que a partir del próximo número, "SARDARABAD" será publicado semanalmente. Es decir, que dejamos atrás una etapa, y con el mismo ímpetu y con la misma línea de conducta que nos ha caracterizado a lo largo de estos cinco años, nos abocaremos, a partir del mes de marzo, a una tarea, quizás mucho más difícil; pero, al mismo tiempo, mucho más satisfactoria.

Gracias, entonces, a Usted, que desde nuestro país o desde el extranjero, ha sido partícipe de nuestra tarea periodística.

Este es nuestro último número quincenal. A partir de hoy, "SARDARABAD" entra en receso, durante el mes de febrero, para volver a encontrarnos, con la nueva modalidad, el 7 de marzo. ¡Hasta entonces y gracias!

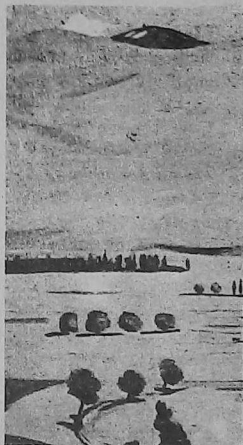
VALIOSO
HALLAZGO

Después de muchos años de creerse perdida, una de las principales obras del pintor Mardirós Sarian, "Kejámá Lerer" regresó a Armenia.

En el año 1928, el pintor había enviado esta pintura, junto con otras, a Marsella, con motivo de una exposición. Las obras nunca llegaron a destino pues un supuesto incendio en el barco que las transportaba las había destruido.

Sin embargo, en el año 1970, el autor recibió una carta en la que una persona decía poseer esa obra. Por lo tanto, en ese momento, tuvo la esperanza de recobrar parte de su trabajo.

Finalmente, hoy, luego de muchas peripecias, la obra capital del maestro Sarian se encuentra en Armenia, en el museo "Mardirós Sarian" de Ereván.

HISTORIA DE LA
EDUCACION EN
ARMENIALa Edad de Oro
de la Cultura
Armenia
(continuación):

Una vez creado el alfabeto, Mesrob y Sahag aconsejaron al rey que abriera escuelas. Estas fueron de dos tipos: una para dirigente y otra para la gente común. La primera, se estableció en Vagharshabad, capital de Armenia. Se trataba de una escuela central que ofrecía instrucción superior a un selecto grupo de estudiantes que se preparaba para ser dirigente. También asistían a ella los hijos de los príncipes, especialmente los mamikonianos, de cuyas filas Armenia recibió una sucesión de jefes heroicos, creyentes y de refinada instrucción.

En las escuelas para la gente común se enseñaban, al menos, los rudimentos de la lectura a niños y jóvenes. Esta era la única manera de que el cristianismo arraigara en el alma de la raza armenia.

Al igual que en las primitivas escuelas, fundadas por Tiridates y San Gregorio, el objetivo principal de éstas era la enseñanza de las Escrituras. Es decir, que el estudio de la Biblia tenía un lugar importante en el programa, además de la enseñanza del idioma y la literatura armenia y la gramática, cuyo principal creador fue Sahag.

El programa de estudios esencial era el "trivium", que no era original de Armenia, puesto que se dictaba también en la antigua Grecia y en Roma. Este programa, como su nombre lo indica, abarcaba tres asignaturas; éstas eran: gramática, retórica y dialéctica. También se enseñaba música sagrada que los jóvenes entonaban en las iglesias.

La obra evangelizadora de Mesrob no tuvo sus frutos exclusivamente en Armenia. Una vez organizados los centros educativos allí, Mesrob se dirigió a evangelizar, educar y civilizar naciones vecinas; entre ellas, los Kargarks, un pequeño grupo racial que habitaba en las regiones del Cáucaso. También educó y evangelizó a los Georgianos, para quienes creó un alfabeto, al igual que a los Albanos, quienes en breve tiempo se familiarizaron con las Escrituras.

Mesrob fue el maestro organizador y administrador de las escuelas que se establecieron y acostumbraba recorrer todas las provincias, donde se fundaban escuelas, con el propósito de estimular, reconstruir y consolidarlas sobre una base firme.

Así instruidos, muchos estudiantes armenios, luego, viajaban al exterior para recibir estudios superiores.

RONALD REAGAN,
PRESIDENTE

El pasado 20 de enero, el presidente electo de los E.E.U.U., Sr. Ronald Reagan, asumió la presidencia de ese país.

Con tal motivo, la Organización Demócrata Liberal Armenia, regional sudamericana, saluda a todo el pueblo estadounidense.

Además, le augura al próximo presidente, una acción venturosa en el transcurso de su mandato y, que a través de su actuación se logre una verdadera superación en el área económica, política y social, y se establezcan verdaderas barreras contra el terrorismo y la decadencia espiritual, tan comunes en nuestros días.

Presidente Ronald Reagan.

Beirut:

Reconstrucción de
la Escuela Vahan Tekeyan

"Con fe y optimismo seguimos realizando nuestra tarea de preservar la raza, la lengua y la religión armenia". Estas son las declaraciones que el Sr. Ervant Babaian, quien desde hace veinticinco años se desempeña como director del Instituto VAHAN TEKEYAN de Beirut, hiciera a los periodistas con motivo de una visita realizada por él a los E.E.U.U..

"La situación de los armenios en Beirut ha sido muy crítica en estos últimos años. La escuela sufrió daños materiales que ascendieron a más de 150.000 dólares. Sin embargo, la fe, la esperanza y el aporte material hicieron posible que se reconstruyera la parte dañada y la escuela siguiera funcionando de manera normal."

"También influyó el aporte material que se recibió desde el extranjero y el constante trabajo de la Comisión Directiva del establecimiento y de la Comisión de Damas, que

presidida por la Sra. Mary de Balassanian, realizó una tarea inimaginable."

"Actualmente, para nosotros es un honor poder decir que, pese a las decisiones adversas que atravesamos, la institución cuenta, cada vez, con mayor cantidad de alumnos", expresa el Sr. Babaian.

"El instituto que se ha erigido en Beirut, por obra de la Asociación Cultural Tekeyan, consta de cómodas instalaciones en las que, además de las tareas educativas, se realizan actividades culturales y sociales."

Con respecto a la migración de jóvenes y familias armenias de Beirut a los E.E.U.U., el Sr. Ervant Babaian se mostró satisfecho de que ellos fueran acogidos y desempeñaran tareas en el seno de la Asociación Cultural Tekeyan, la Organización Demócrata Liberal Armenia y la Unión General Armenia de Beneficencia de ese país.

ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄ

Ստորև սպաներենէ քարգմանաբար կը հըրատարակենք 13 Դեկտեմբերին լոյս տեսած մեր խմբագրականը, որուն Արմենիա պատասխանեց լրագրութեան անվայել լիզուով, երբ տարրական պարտականութիւն է լուսաբանել հանրային կարծիքը՝ նշմարութեան լոյսին տակ, ինչ որ Սարտարապատ ըրաւ, նախանձախնդիր իր ժողովրդանուէր կոչումին, որպէս մամուլ: Ծ.Խ.

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Վազգէն Ա., Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ շքանշանով պատուեց, Պ. Ալքեան՝ հաւատարիմ եւ հաշտեցնաւոր երէք անձեր, Տիարք Լեւոն Վարդապետեան, Հայկ Էմիրեան եւ Էտուարտո Սէֆերեան, նախաձեռնութեամբը՝ Հարա Ամերիկայի Կաթ. Պատուիրակ Գերշ. Դաւիթ Եպս. Սահակեանի:

Այս հաղորդումը ըլլալու էր Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Եկեղեցոյ Խորանէն, արժանի արարողութեամբ մը, յարգանքի համեստ արտայայտութեամբ, անոնց հանդէպ, որոնք աշխատած էին համայնքին եւ մեր Եկեղեցիին համար, արժանացած ըլլալով այս վարձատրութեան:

Սակայն եւ այնպէս, շքանշաններու տուչութեան օտար պատճառներով, կատարումը տեղի չունեցաւ այնպէս ինչպէս որ հարկ էր: Գերաշնորհ Սահակեան Սրբազան Հայրը, որ մեծ ճիգով ու դիւանագիտութեամբ միջամտող հանդիսացաւ, ծանուցանեց թէ շքանշանները պիտի յանձնուէին անջատաբար եւ աղօթատեղիէն դուրս:

Դեռ աւելին, մեր պատուիրակի հօր այս գովելի առաջադրութիւնը խանգարուեցաւ Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցոյ Հոգաբարձութեան ներկայացուցիչներէն մէկուն կողմէ, երբ անարգական խօսքեր ըրաւ, Տիար Էտուարտո Սէֆերեանին շքանշանի տուչութեան ատեն եւ անոր ներկայութեան, անձերու դէմ որոնք նոյն հաստատութեան մէջ, անցեալին, առաջնորդողի պաշտօններ ըստանձնած էին:

Տիար Էտուարտո Սէֆերեան, այնքան բազմատեսակ յատկութիւններ ունի որպէս անձ ու մարդաւեր, որ կարօտ չէ իր նախորդներուն ստորագրանահատման, զինքը բնորոշելու համար: Յաւալիօրէն, ան շրջապատուած է անձերու կողմէ, որոնք մեծ ռազմավարութեամբ եւ քարոզչութեամբ 1968-ին, մեծ իրագործումներու կատարումը հաղորդեցին, անհամար յանձնախումբերու կազմութեամբ, որոնք երբեք չիրականացան: Ընդհակարակը, մտան ծանծաղութեան շրջան մը, անջատողականութիւն յառաջացրելով ու փնջացնելով Հրանդ Նիքոթեանի, Իսրայէլ Արպանի, Արմէն Պերկամալիի, Խորխէ Սարաֆեանի նման անձերու համերաշխականութիւնն ու բարեկամութիւնը, անձեր, որոնք հսկայ գործերու ծնունդ տուին եւ աչսօր անդամալուծուած են քաղաքական կազմակերպութեան մը միջամտութեամբ, որ չարիքին մեծը, հաւատարիմ է այն խօսքին թէ՛ «կրօնը ժողովուրդներու թմբեցուցիչն է» եւ նպատակ ունի, իր հիմնական ծրագրին մէջ, բաժանել Եկեղեցին պետութենէն, եւ այդ նկատելի կը դառնայ անով որ, հաւատքի տեղերը եւ հաստատութիւնները մասնատրապէս, կը ծառայեցնէ իր քաղաքական նպատակներուն:

Տասներկու տարիէ ի վեր, Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութիւնը, օգտուելով կանոնադրային այն յօդուածէն, որոն համաձայն երեսուն օրուայ անդամացութիւն ունեցող մը կրնար Հայ Առաքելական Եկեղեցոյ Հոգաբարձութեան ընտրութիւններուն մասնակցիլ, հաստատութիւնը գրաւեց ընտրական ոչ ոտիո ճանապարհով, ցոյց տալով մասնակցութիւնը բազմաթիւ անձերու, որոնք ոչ իսկ տեղեակ էին Ա. սեվեոս փողոցին (մեր Մայր Եկեղեցոյ փողոցին) գոյութենէն:

Տարիներէ ի վեր կը տագնապինք այս կացութեամբ եւ տարիներէ ի վեր կը հանդուրժենք, ի նրպաստ ազգային չափանիշով համերաշխութեան,

CARTAS RECIBIDAS

Recibimos de la Institución Administrativa de la Iglesia Armenia la siguiente nota; que publicamos a continuación:

Con motivo de la iniciación de un nuevo año, nos dirigimos a todos los integrantes de nuestra colectividad, sin distinción de ninguna naturaleza, para agradecer una vez más la confianza que han depositado en nosotros y su permanente y desinteresada colaboración, condición necesaria para seguir trabajando efectivamente por el progreso y engrandecimiento de nuestra institución.

Es nuestro más ferviente deseo que el espíritu de convivencia, el mutuo respeto y la comprensión continúen siendo factores aglutinantes que permitan proseguir siempre por el camino de la tarea constructiva, para bien de la comunidad toda.

Quizás sea ésta la oportunidad para referirnos al edi-

torial de una publicación que, el señalar presuntos errores en el acto de entrega de condecoraciones conferidas por Su Santidad Vazkén I, Católicos de todos los armenios, lo hace con términos agraviantes para dirigidos de nuestra colectividad.

Queremos señalar ante todo que los detalles de la ceremonia que precedió al acto fueron dispuestos personalmente por el Primado de la Iglesia Armenia para la América del Sud, Monseñor David Sahaguian, cuya competencia y autoridad respetamos.

En cuanto a las palabras pronunciadas en nombre del Consejo Directivo, de ninguna manera tuvieron por objeto reducir la dimensión de personalidades de gran valor moral y espiritual que sentaron las bases de la institución y a quienes guardamos permanentemente reconocimiento.

Si el obispo primado cometió algún error formal en el acto de entrega de las distinciones o de haber existido alguna mala interpretación en las palabras pronunciadas en nombre del Consejo Directivo, el espíritu de convivencia impone recurrir a las aclaraciones previas antes de entrar en el terreno del agravio gratuito.

Estamos convencidos de interpretar a nuestra masa societaria al no querer entrar en el terreno de una polémica que consideramos estéril. Ha comenzado un nuevo año y lo prioritario, a nuestro entender, es trabajar para que todas las esperanzas se realicen, para que las obras iniciadas se perfeccionen, para que nuestra institución sea cada día más grande.

Eduardo Seferian
Presidente
Institución Administrativa de la Iglesia Armenia

ԾՇԴՈՒՄ

Հայրապետական Պատուիրակ Գերշ. Դաւիթ Եպս. Սահակեանէն ստացանք հետեւեալ գրութիւնը, գոր կը հրատարակենք ստորեւ:

Վերջերս, «Սարտարապատ» երկշաբաթաթերթի մէջ լոյս տեսաւ յօդուած մը՝ սպաներէն լեզուով, որ կ'անդրադառնար մեր միջնորդութեամբ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ.

Վազգէն Առաքինի կողմէ Հայց. Առաք. Եկեղեցոյ Կեդր. Վարչութեան ատենակազմ պրն. Երուարդ Սեֆերեանի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ շքանշանի տուչութեան արարողութեան մասին, որ կատարուեցաւ 28 Նոյեմբեր 1980-ին, Հայ Կեդրոնի սրահին մէջ, մեր հովանաւորութեամբ եւ Հայց. Եկեղեցոյ Կեդր. Վարչութեան կազմակերպութեամբ:

Թերթը խօսելով այս մասին

կը փորձէ աննղայապահութեան դասեր տալ բոլորիս եւ ամենայն վստահութեամբ կը պնդէ թէ այդ արարողութիւնը պէտք է կատարուէր Եկեղեցոյ մէջ:

Այս առթիւ կ'ուզենք ընկնել հետեւեալ ճշդումները:-
ա - Վեհափառ Հօր կողմէ շնորհուած շքանշանի տուչութիւնը կրնայ կատարուիլ թէ Եկեղեցոյ եւ թէ այլ յարմար սրահներու մէջ: Այս գծով ոչ մէկ անպատեհութիւն գոյութիւն ունի:

բ - Պրն. Ե. Սեֆերեանի շքանշանի տուչութեան արարողութիւնը կատարուեցաւ Հայ Կեդրոնի սրահին մէջ, մեր կարգադրութեամբ:

գ - Յիշեալ արարողութեան գծով ոչ մէկ տարակարծութիւն չէ եղած մեր եւ Կեդր. վարչութեան միջեւ:

Նոյն յօդուածին մէջ կան նաեւ անպատեհ վերագրումներ Կեդր. Վարչութեան հասցեին: Փափաքելի է որ ուրիշ այսպիսի առիթով մը անով վեճեր չստեղծուէին, եւ բոլորս ալ հոգեկան մեր ուրախութեան մէջ լիանայինք:

Հանրային կեանքի մէջ օգտակար կրնան ըլլալ շինիչ ճէները, որական առաջարկները եւ խօսքը աւելի գործի անցնողներու ներկայացուցած գաղափարները: Մեր թելադրութիւնն է որ անով վեճերը դադրին եւ մեր բոլորին մտահոգութեան առարկան դառնայ մեր հաշապահականման վեճն եւ ազնի գործը: Այդ նպատակին հասնելու համար պարտինք միահամուռ ջանքերով, փոխադարձ վստահութեամբ եւ յաղակերպ գործընդհանրաւ մեր բոլոր հաստատութիւններուն վրայ, բարեկարգ փնջակի մէջ պահելով մեր Եկեղեցիները, դպրոցները եւ այլ ազգային հաստատութիւնները, ի փառս Աստուծոյ եւ յօգուտ հայ ժողովուրդի:

Աղօթաբար՝
ՀԱԻԻԹ ԵՊՍ. ՍՍ.ՀԱԿԵԱՆ
Հայր. Պատուիրակ
Հարաւամերիկահայոց
16 Յունուար 1981
Պ. Ալքե

Ընկ. Գերսամ Ահարոնեան ոչ եւս է

Միացեալ Նահանգներէ ստացուած հետազային լուրի մը համաձայն, Պէյրութի մէջ մահացած է անակնկալրէն, Ռ. Ա. Կ. ի տեսարան եւ հրապարակագիր ընկեր Գերսամ Ահարոնեան. անմիջապէս զոյգով իր հարազատները ու բարեկամները: Այս առթիւ մեր մօտ կը պակսին մանրամասն տեղեկութիւններ: Որով Մարտի Գլխիցը պիտի անդրադառնանք իր կենսագրութեան եւ ազգային գործունէութեան:

անիմաստութիւններու եւ անգործակցութեան, բայց այս չի նշանակեր որ պիտի հանդուրժենք որ անարգին անձեր, որոնք օրինաւորապէս եւ հաւատարմօրէն ծարայեցին Եկեղեցիին, տալով իրենց բոլորը, մեծ գործերու կատարումով:

Անուանարկութեամբ չէ որ հայոց միութիւնը պիտի ընձեռուի, այլ ընդունելով արժանիքները անոնց որոնք ապրելով անցեալի մէջ, տուին իրենց բոլորը եւ հաստատեցին հիմքերը, որպէսզի Արխիեպիսկոպիտի հայութիւնը աչսօր, ինչ որ ալ ըլլայ անոր տեղը եւ ինչով որ զբաղի ան, կարենայ աշխատիլ անոնց բացած ճանապարհին վրայ:

Տիարք Արմէն Պերկամալի, Վահէ Զիննոզեան, Յովսէփ Ծերէճեան, Վահան Գալֆաեան, Հայկազուն Զայեան, Անդրանիկ Էջեան, Ալտո Սահակեան, Գալուստ տէր Մարտիրոսեան եւ Ստեփան դպիրեան չենք կարծեր որ ձեզ վիրաւորողները հաստատեն ձեր անցեալի իրագործումները՝ որովհետեւ ասոր համար անհրաժեշտ է քրիստոնէական խոր հաւատք եւ զոյնմ-, հետեւափար, այս գրութիւնը թող հատուցում մը ըլլայ ի պատիւ ձեզի, որ հայութիւնն ու պատմութիւնը պիտի գիտնայ զնահատել:

LECTURA

Para Pensar y Sonreír

"Lo que le sucedió a un rey que quería probar a sus hijos"

Un rey moro tenía tres hijos varones. Como por las costumbres de este pueblo, el rey puede elegir cuál de sus hijos va a ser su sucesor. El rey, llegado el momento, quiso probar a sus tres hijos para ver cuál de ellos sería un gobernante eficaz.

Un día, pues, comenzó con el mayor de sus hijos. Le dijo que fuera al palacio muy temprano en la mañana, para ir juntos a cabalgar. El hijo llegó un poco más tarde lo previsto. El rey ordenó, entonces, que se le trajeran sus vestiduras. El joven se las pidió al camarero; pero, como éste no sabía qué prendas quería usar el rey, el infante tuvo que ir a preguntarle a su padre; y fue y vino tantas veces como prendas iba a ponerse el rey. Finalmente, una vez que el rey le hubo dicho cada prenda, el joven ordenó al camarero que lo vistiera.

Una vez vestido y calzado, el rey ordenó a su hijo que le hiciera traer su caballo. El joven se lo pidió al cuidador y éste le preguntó cuál de ellos quería el rey. De modo que tuvo que ir a preguntárselo, hecho que se repitió con la silla, el freno, la espada, las espuelas y todos los elementos necesarios para cabalgar. Es decir que el joven fue a preguntar, una por una todas las cosas relativas a la vestidura y a la cabalgadura del rey.

Cuando todo estuvo listo, el rey le dijo a su hijo que no podía cabalgar y que se fuese él solo a dar un

paseo por la ciudad, pero que se fijara muy bien en todo para que, a su regreso, le contara qué había visto.

El infante cumplió la orden de su padre y, acompañado por todos los nobles del reino y al son de trompetas y otros instrumentos, anduvo un rato por la ciudad. Cuando regresó, le dijo al rey que el paseo le había agradado mucho, salvo el gran ruido que hacían los instrumentos.

A los pocos días, el rey citó a su hijo mediano y lo sometió a la misma prueba que al mayor. El infante cumplió al igual que su hermano.

Por último, pidió al menor de sus hijos que al día siguiente fuera muy temprano a buscarlo. El muchacho madrugó y, como llegó mucho antes de lo previsto, esperó que su padre despertara. Cuando el rey despertó, el infante se presentó ante él con la debida reverencia, y, una vez que supo cuáles ropas y calzado quería vestir su padre, fue buscarlas y se las trajo. No permitió que el camarero lo vistiera; lo hizo él, dando a entender que se sentía dichoso de servir a su padre, por todas las atenciones y esmeros que de él había recibido.

Cuando el rey estuvo vestido y calzado, pidió a su hijo que le hiciera traer su caballo. El joven le preguntó cuál quería y qué implementos necesitaba para cabalgar. De modo que, con una sola pregunta, supo exactamente qué quería su padre, y se lo trajo él mismo.

Cuanto estuvo todo listo, el rey, como a los hijos anteriores, le dijo al menor que fuera solo a cabalgar,

aconsejándole que luego fuera a contarle qué había visto.

El infante, aunque no entendía del todo la actitud de su padre, cumplió su mandato. Recorrió la ciudad acompañado por los nobles y se interesó por conocerla detalladamente; en especial, sus torres y fortalezas. Además, hizo que se presentaran ante él todos los guerreros y jinetes y le demostraron su habilidad con las armas. Después de haber cabalgado por la ciudad y haber conocido a su gente, el infante, ya de noche, volvió al palacio.

Cuando el rey le preguntó cuál era su impresión acerca de la ciudad, el joven le contestó con sinceridad y, disculpándose, le señaló lo bueno y lo malo que había visto.

Al rey le agradó mucho la actitud de su hijo; de modo que, cuando tuvo que decidir cuál de sus hijos lo sucedería en el trono, se decidió por el menor pues en él vio un comportamiento y una actitud distinta de las de sus hermanos.

Del mismo modo que la historia, nosotros también, muchas veces, viendo el modo de actuar de los niños o de los jóvenes, podemos, en cierta medida, anticipar cómo será su futuro. De modo que, cuando los notemos desorientados, mostrémosles el camino que deben seguir, para que su futuro se transforme en un presente feliz. "Por sus obras y modales podrás conocer lo que los jóvenes llegarán a ser".

URUGUAY CAMPEON DEL MUNDIALITO

Luego de imponerse a la selección brasileña, por 2 a 1, en el partido final del campeonato denominado Mundialito, el seleccionado uruguayo se adjudicó la Copa de Oro, el pasado 10 de enero, convirtiéndose, de esa manera, en los campeones del torneo.

"SARDARABAD" felicita a la selección campeona, al igual que a todos los integrantes de la colectividad argentina de nuestro vecino país.

EDUCAR E INSTRUIR

Si bien en la práctica, muchas veces, se emplean los términos "educación" e "instrucción" con el mismo sentido, estos son diferentes. Etimológicamente, "educar" (del latín, educare), significa criar, alimentar, formar las cualidades morales de una persona. En cambio, "instruir", (del latín instruere) significa ordenar, preparar, construir. Es decir, que se trata de dos conceptos diferentes.

Educar es tarea de los padres. El niño debe llegar a la escuela con una educación que puede ser diferente de la de los otros niños, pues varía de acuerdo con la propia educación de los padres y de la poca o mucha instrucción de los mismos.

Sobre esa base de educación, el maestro o el docente en general, instruye.

La escuela brinda la misma instrucción a todos; la mayor o menor asimilación de la misma depende de los niños; y, en gran medida, depende también del docente.

Este, por su lado, debe estar bien educado e instruido, puesto que de él dependerá la formación de los niños. No olvidemos que los niños pasan por una etapa en la que todo es mimesis, es decir imitación. El niño inconscientemente, imita a sus padres, a un hermano mayor, a sus maestros. No es sorprendente oír que un niño repita palabras, que quizás desconoce, o que haga cosas "de grande". Por lo tanto, los padres, educadores elementales, y los docentes, instructores y perfeccionadores, deben cuidar extremadamente su

presencia, su conducta y su vocabulario.

Un docente deficientemente instruido puede ocasionar inconvenientes en los niños; lo mismo ocurrirá si, a pesar de su instrucción, carece de una educación adecuada y de medios necesarios para transmitir su saber: dulzura, paciencia, habilidad en los temas tratados, para que los niños se interesen en ellos, equilibrio y sentido común.

Pero, tampoco el maestro puede hacer milagros... Muchas veces, los padres, al enviar a sus hijos a la escuela, creen que en ella, el niño encontrará todo lo que ellos no son capaces de darle: una educación adecuada, fundada, sobre todo, en el respeto, el diálogo y la comunicación. Pero, no olvidemos que la escuela sólo instruye, no educa. En ella se les da a los niños todos los elementos y operaciones necesarias para que en su futuro, se enfrenten a la vida con la debida preparación.

Poco puede hacer un maestro en la clase, si además de instruir debe educar. Si bien, muchas veces, una lectura o un tema de la clase son premeditadamente elegidos con miras a la educación de los niños; estos, en la escuela y en cualquier lugar no serán más que el reflejo de su propio hogar.

El niño, hombre del futuro, deberá estar formado, entonces, sobre la base de un equilibrio logrado con una buena educación, dada por su círculo familiar, y una eficiente instrucción, recibida de sus docentes.

ALUMNOS, DE REGRESO

Luego de haber realizado su viaje de fin de curso, los alumnos de la promoción 1980 del Instituto Educativo San Gregorio el Iluminador, regresaron a nuestro país, el pasado 9 de enero.

El grupo, formado por 22 alumnos y 10 acompañantes, entre los que se encontraban tres padres, la Sra de Tokatlian, la Sra. de Kalaydjian y el Sr. Aram Koruk, recorrió las principales ciudades de los EE.UU. y Méjico, como Nueva York, San Francisco, Las Vegas, Los Angeles, Beverly Hills, Acapulco y Miami.

Señor Turista de la Costa Atlántica

Todos los días, desde su lugar de veraneo, sintonice:

CX 46 Radio América de Montevideo.

La audición:

"LA VOZ DE TEKEYAN" en los 1450 Kihohertzios le dará un nuevo color a sus vacaciones, transmitiéndolo noticias de interés de nuestra colectividad:

Lunes a Sábados: de 12 a 12.30 horas.
Domingos: de 10.15 a 11 horas.

PARA EL HOGAR Y LA FAMILIA

Consejos para Bajar de Peso y Mantenerse:

Cuando se hace un régimen hay que discriminar exactamente qué tipos de alimentos deben ingerirse. Los que corresponden son aquellos que no se transforman en grasas de reserva; por lo tanto, pueden consumirse a voluntad. Ellos son las carnes, las aves, los pescados, los leches descremadas, los quesos no grasos, yogures y fiambres no grasos.

En cambio, deben rechazarse los fiambres grasos, los chacinados, los azúcares, el alcohol, las frutas muy azucaradas (como la uva y la banana), las harinas, las féculas, la manteca.

Lo fundamental, una vez que se toma conciencia de que se debe bajar de peso, es organizar un menú semanal variado, de manera que no se consuman siempre, los mismos alimentos. Esto quiere decir que, aunque en definitiva, la base de los platos sea la misma, su combinación con otros alimentos permitidos hará que tengan un sabor diferente. Confe en su ingenio e imaginación pero, además, consulte sus libros de cocina; en ellos encontrará menús dietéticos o de bajas calorías, que harán más fácil su tarea en la cocina.

Piense que en su heladera no deben faltar huevos, zanahorias, bifés, yogur, queso, caldo desgrasado, legumbres y frutas no azucaradas.

Algunos consejos:

• Siempre tenga leche a mano, puesto que un vaso de leche corta el apetito más voraz.

• Consuma más de dos litros de agua por día; de ser posible, agua mineral, pues aporta sales y vitaminas y favorece los procesos digestivos.

• Sale las comidas, pero no con exceso, puesto que la reducción de sal reduce el apetito. Tampoco la suprima por completo ya que puede llegar a deshidratarse.

• Quite la grasa de las carnes y del jamón.

• No olvide que, cuanto más lenta sea la pérdida de peso, será más durable.

• Una vez que haya llegado a su peso ideal, debe realizar una dieta de mantenimiento. Esta consistirá en incorporar a la lista de alimentos permitidos, los alimentos hasta entonces prohibidos, de a uno por semana. Es decir, que en la primera semana, después de haber logrado el peso necesario, se podrán agregar las pastas; en la segunda, las papas y así sucesivamente con todos los alimentos que no estaban incluidos en el régimen.

• Tenga fuerza de voluntad; no se deje vencer por la angustia y la ansiedad si no ve efectos rápidos. Siga estas indicaciones y las de su médico ¡suerte!

Cocina:

Cuando la temperatura sube, el paladar se vuelve refractario a las comidas calientes y apetece entradas ligeras sobre la base de hortalizas, frutas y verduras frescas. Aun cuando se usen alimentos tan simples como los tomates, la lechuga o las papas, se pueden lograr infinitas variantes combinándolos con ingredientes crudos o cocidos y diferentes salsas.

Por eso hoy les ofrecemos distintos tipos de ensaladas, para comer solas o como acompañantes de otros platos.

ENSALADA DE ARROZ Y NARANJA:

Ingredientes:—
300 grs. de arroz hervido en agua y sal, (a punto)
2 naranjas,
1 pote de crema de leche,
1 cdita. de mostaza,
2 cdas. de mayonesa,
sal y pimienta.

Preparación:

Poner en un bol el arroz, la naranja pelada y cortada en gajos; condimentar bien y agregar la crema de leche, la mayonesa y la mostaza. Mezclar todo; decorar con los gajos de naranja y servir fría.

ENSALADA DE QUESO Y PALTA:

1/4 de queso tipo Mar del Plata,
1/4 de queso cuartirolo firme,
1 planta chica de apio picado,
50 grs. de nueces picadas,
1 palta,
1 queso tipo crema,
sal, pimienta, jugo de limón,
mayonesa.

Preparación:

Cortar los quesos en cubos; ponerlos en una ensaladera y agregarles el apio picado y las nueces. Condimentar con sal, pimienta, un poquito de aceite y jugo de limón. Pisar bien la palta y mezclarla con el queso crema y el resto de los condimentos. Cubrir el queso con el puré de paltas.

ENSALADA PRIMAVERA:

Ingredientes:
2 remolachas crudas,
2 zanahorias crudas,

1 manzana verde,
150 grs. de crema de leche,
3 cucharadas de mayonesa,
1 cdita. de mostaza,
sal y pimienta

Preparación:

Rallar las remolachas, zanahorias y manzanas. Poner en un bol; agregar el resto de los ingredientes y servir.

ENSALADA DE MELON:

Ingredientes:
Bolitas de melón,
hojas de lechuga,
rodajas de cebolla.
Condimento francés: (4 cdas. de salsa ketchup, 2 cdas. de jugo de limón, 1 cdita. de mostaza, 4 cdas. de aceite)

Preparación:

Acomodar las hojas de lechuga en una ensaladera. Rellenar con el resto de los ingredientes y condimentar con condimento francés.

Uso del Amoniaco:

Una cucharada de amoniaco por litro de agua es la mezcla ideal para frotar con un trapo de algodón, las persianas y marcos de las ventanas. Hace desaparecer completamente las manchas de hollín y actúa como un poderoso desengrasante.

Para quitar una mancha de grasa de un vestido de satén o raso, se dejará caer sobre ésta, una gota de amoniaco. Cuando el líquido se ha evaporado, se pone del revés, un trozo de papel secante o absorbente y se pasa encima la plancha caliente. Repetir la operación si quedan restos de la mancha.

¡LAS COSAS QUE SUCEDEN EN UN DIA!

La más alarmante de estas estadísticas es la que nos indica que, cada 78 segundos se realiza un robo, y cada 33 segundos se efectúa el robo de un auto. Por último, a lo largo de un día, se realizan 5962 casamientos; mientras que, por otro lado, se efectúan 2986 di-

vorcios.

Realmente las cifras son, por demás, significativas; y a pesar de que los ocurren en los EE.UU., sirven para que todos tomemos conciencia de que estos mismos acontecimientos, en mayor o menor medida, pueden suceder en nuestro país.

Hormona Artificial para el Crecimiento

En los EE.UU., por primera vez, ha comenzado a experimentarse, con éxito, en seres humanos, una hormona sintética, que podría corregir defectos de crecimiento, tales como el enanismo, que afecta a unos 500.000 niños en todo el mundo.

La hormona, tras su aprobación por la Administración de Alimentos y Fármacos, ha sido aplicada a cinco adultos voluntarios, y ha tenido éxito.

Hasta el momento la única

forma de conseguir la hormona, era a través de su extracción de la glándula pituitaria de cadáveres, y se necesitaban 50 para conseguir suficiente cantidad de hormonas que permitieran tratar a un paciente durante un año. De allí, la dificultad de su aplicación, puesto que tampoco puede extraerse de animales.

La nueva hormona sintética abre un camino de ilimitadas posibilidades, especialmente en lo que hace al enanismo.

FABRICANTES DE AUTOS

Prácticamente, desde la invención del automóvil, los EE.UU. ocuparon siempre, el primer puesto mundial en la fabricación de los mismos. Sin embargo, a partir de 1979, hay cambios en las colocaciones: los EE.UU. ya no son los primeros fabricantes mundiales y Brasil, en estos dos últimos años, ha pasado del noveno al séptimo lugar.

Los principales países

fabricantes de autos son, entonces, según las últimas estadísticas: 1° Japón, 2° EE.UU., 3° Alemania, 4° Francia, 5° Italia, 6° U.R.S.S., 7° Brasil, 8° Inglaterra y 9° Canadá.

REGISTROS:

El sábado 17 del corriente mes, el Archimandrita Harutiun Mouchian, bendijo el matrimonio de Rubén A. Kedikian y Mabel Essayan. Con motivo de tan grato acontecimiento, vinieron parientes de los contrayentes desde Córdoba y Montevideo. Augurios de dicha para la nueva pareja y nuestras felicitaciones a sus padres, Hagop y Aisina Kedikian y Carlos y Anahid Essayan.

Dra. Iskouhi Nourian de Horikian

Médica del Servicio de Cirugía General del Hospital R. Finocchio

Servicio Vascular

Jefa de trabajo práctico de Cirugía

Tacarra 22 APTEL AVI D 4

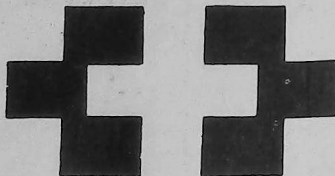
Lunes, Miércoles y Jueves 14.00 a 19.00 Pedir hora a Tel. 204-9196

A LOS LECTORES

"SARDARABAD" es un órgano de difusión, puesto al servicio de toda la armenidad. Por lo tanto, para el mejor logro de su tarea de difusión, "SARDARABAD" pide a sus lectores y amigos, que cuando deseen que una noticia o algún

acontecimiento tenga eco en sus páginas, los hagan llegar a su mesa de redacción.

De ese modo, "SARDARABAD" será el portavoz de las inquietudes de todos los armenios, hecho que es su objetivo principal.

SUIZO ARGENTINA
COMPANIA DE SEGUROS S.A.

Maipú 42 - 5° - 6° - 7° Pisos - T.E. 30-6071/8 Bs. Aires

RIGAR'S
Camisera exclusiva

ՀԱՐՑԱԶՐՈՅՑ Ն.Ս.Օ.Տ.ՎԱԶԳԷՆ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ԷՆՏ

«Միայն լաւատեսութիւնը չի բաւեր մեր եկեղեցւոյ միութեան վերականգնման համար»

Հայրենիքի խորհրդայնացման վարսուսման կապակցութեամբ, Երեւանի մէջ սփիւռքահայ ներկայացուցիչներու հետ կայացած մշակութային բնոյթով ժողովներու օրերուն, Արմինիան Օպերովըր ի խմբագիր Պր. Օշին Քէշիշեան Վեհափառ Հօր հետ ունեցած է հետեւեալ շահեկան հարցազրոյցը, գոր կարգ մը յայտումներով կը վերահրատարակենք Նոր Օր Էն:

- Վեհափառ Տէր, ինչպէ՞ս կը տեսնուիք եկեղեցւոյ վիճակը ներկայիս: Իր առաքելութեան գերին մէջ է ճայ եկեղեցին:

- Նախ ես կ'ուզեմ իմ գոհունակութիւնը յայտնել, եւ ուրախութիւնը, որ Հայաստանի 60-ամակի առիթով, ինչպէս նաեւ սփիւռքի եւ հայրենիքի ներկայացուցիչներու մտղովին, սփիւռքէն եկող պատգամաւորներուն մէջ կը գտնուիք նաեւ դուք, եւ ձեր հրատարակած շարքաբերքին միջոցաւ կը փափաքիմ յոյս մեր օրինութիւնը ամերիկահայ մեր բոլոր գաւազներուն:

Մեր առաջնական Մայր եկեղեցին, իր Ս. Էջմիածնի կեդրոնով, իր մշտական մտահոգութեան առարկան է դարձուցած ամբողջ մեր ժողովուրդի հոգեւոր եւ մշակութային կեանքի անարատ դիմագիծի պահպանումը, մեր եկեղեցւոյ հետոգիտն առաւել պայծառութիւնը, իր պատմական առաջնութեան նմանապարհով: Այս բոլորը, մենք կը փափաքինք որ հետոգիտն առաւել կայուն կերպով աճուի: Եւ արդիւնաւորութեամբ ի յայտ գան մեր հայ ժողովուրդի կեանքին մէջ ի Հայաստան եւ ի սփիւռք աշխարհի: Կը հարցնէք հայ եկեղեցւոյ արդի վիճակին մասին: հայ եկեղեցւոյ արդի վիճակը շարունակութիւնն է իր պատմական գոյատեւման, եւ նոյնի առաջնութեան ծնած է, նուիրած է, ի սկզբանէ մինչեւ այսօր: Եւ մենք իմ հաւատով, որ ինչքան ատեն մեր ժողովուրդը գոյատեւել այս արեւիկն տակ, մեր սուրբ եկեղեցին ի՛նքն այ իր առաջնութիւնը պիտի շարունակէ: Մենք կը կանտնիմ որ մեր եկեղեցին, մանաւանդ Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածինը, Աստուծո՛ւ ստացած եւ այս առաջնութիւնը:

Անշուշտ ինչպէս կեանքի շատ երեւոյթներ, եկեղեցական կեանքն ալ միշտ էր որ ուղի վերինի նման պարփով կ'ընթանայ, մանաւանդ երբ նկատի ունենանք մեր ժողովուրդի անցաւը, այն ողբերգութիւնները որ ապրեցաւ մեր եկեղեցին, ապրեցաւ մեր ժողովուրդին հետ միասին: Բնական է, որ այդպիսի վերիվայրումներ տեղի ունեցան, մեր եկեղեցին երբեմն տկարացաւ ու նորէն ոտքի կանգնեցաւ: Եւ այսօր, կը խորհիմ, թէ հայ ժողովուրդի ընդհանուր վերադարձով այս շրջանին, մեր եկեղեցին ալ հետոգիտն իր պատմական բուն առաջնութեան նամբուն մէջ կը մտնէ: Եւ մտած է արդէն: Կը մնայ այս գիտակցութիւնը ունենալ եւ համախմբել ամբողջ մեր հաւատացեալ ժողովուրդը սփիւռքի մեր եկեղեցիներու հովանքին ներքեւ, որովհետեւ, մենք կը հաւատանք որ, մանաւանդ սփիւռքի մեր ցրտածուրեան պայմաններուն մէջ, հայ եկեղեցին է այն հոգի, հոգե-

տ'որ, բարոյական ուժը՝ որ կարող է այդ կատարել Ս. Էջմիածնի օրինութեան ներքեւ:

- Հայ եկեղեցւոյ առջեւ ի՞նչ հարցեր կ'ուրած են այսօր, որոնց լուծումը կ'առաջարկէք: Ի՞նչ խոչընդոտներ կ'ան հարցեր կան այսօր:

- Մեր եկեղեցւոյ գլխաւոր հարցերէն մէկն է մեր հոգեւոր սպասուորներու պատրաստութեան հարցը: Պահանջը շատ է, եւ մեր ուժերը տակաւին բաւարար չեն: Մեր բոլոր բեմերուն մէջ, ինչպէս գիտէք, եւ Ամերիկայի մէջ, Հարաւային Ամերիկայի, Եւրոպայի մէջ, գոյե՞տ ամեն տեղ, բաւարար չեն մեր հոգեւոր ծառայողները: Եւ, մակարդակն ալ պէտք է անկի բարձրացնել: Եւ համարեմք, եւ մակարդակը: Այո, կարծեմ մեր առաջնաեկեղեցիներն է թէ՛ Հայաստանի մէջ եւ թէ՛ արտասահմանի:

Անշուշտ մեր հոգեւոր նմարանները, մեր հոգեւոր նմարանը էջմիածնի մէջ, նրուազեմի ժառանգաւորացը եւ Անթիլիասի դպրեւանքը, իրենց աշխատակները կը շարունակեն այս ուղղութեամբ, աւելան, տակաւին շատ ընկիւնի կան որպէսզի մեր երիտասարդ ստուղները պատրաստեն: Իմ կարծիքով, մեր եկեղեցւոյ կենսունակութիւնը, մեր եկեղեցւոյ յառաջդիմութիւնը, պայծառութիւնը առաջին հերքին կարեւոր է այս հոգեւորականներու պատրաստութեան հարցով: Յոյս ունիմ, որ մտա ապագային, մենք կարողանանք հետոգիտն բաւարարել այս պահանջը:

Երկրորդ, անշուշտ մեր եկեղեցւոյ միութեան վերականգնման հարցն է, որ այնքան կը յուզէ արտասահմանի հայութիւնը: Մենք, փոքր Աստուծոյ, Մայր Հայրենիքի մէջ, այդպիսի հարցեր չունինք, հեռու ենք այդպիսի կացութեան բարբախտարար եւ սակայն մտահոգուած ենք անշուշտ արտասահմանի մեր եկեղեցական

կեանքի արդի վիճակով: Ի՞նչ գիտէք որ անկի քան քան տարի է վեր, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի գործը կը դնէ: Ես իրրեւ կաթողիկոս, եւ կողմակցներ ստորագրած եմ, եւ իմ խօսքերով, եւ իմ այցելութիւններով, իմ հանդիպումներով, խօսակցութիւններով, մեր արտասահմանի հոգեւորականներուն հետ հետապնդած եմ այդ ցաւոտ հարցի լուծումը գտնել: Կը ցաւիմ անշուշտ, որ տակաւին այդ լուծման հանգրըւան չենք գտնուի, թէիւ երկու կողմէն ալ երկար ի գործ կը դրուին:

- Ուրեմն ի՞նչ է էջմիածնի մէջ ճանդիւղման նպատակը:

- Ի՞նչ գիտէք, որ անցեալ տարի, հանդիպում մը տեղի ունեցաւ երկու արողներու ներկայացուցիչներէ կազմուած յանձնաժողովներէ, որոնք մեր կարծիքով, պէտք է շարունակուին: Մենք երբեք պիտի չհրաժարինք մեր եկեղեցւոյ միութիւնը եւ ներքին խաղաղութիւնը հաստատելու ծրագրէն: Երբեք պիտի չհրաժարինք խօսքի նստելու Անթիլիասի մեր եղբայրներուն հետ: Միշտ սակայն, պիտի յիշեցնենք մեր եղբայրներուն, մեր անջատեալ եղբայրներուն, որ մեր եկեղեցին իր միութիւնը կրնայ վերագտնել օրինակներէն, աւանդական կարգ կանոնի եւ իրաւաստութեան սահմաններու պահպանումով, ինչպէս այդ կար, եւ նուիրագործուած էր արդէն բոլորիս կողմէ, ո՛չ թէ ինչ որ պայման է կամ պահանջ, այլ՝ բարձրան է, որ վերականգնուի այդ իրաւական վիճակը, որովհետեւ այդ իրաւական վիճակի խախտումի հետեւան է այդ ամբողջ ստանալը, որուն դժբախտարար սակեման ենք քան եւ առաւել տարիներ է վեր:

- Ի՞նչ լաւատես էք այս միութեան աշխատանքներու կապակցութեամբ: Ի՞նչ յոյսեր սնուցանելու է ճայ ժողովուրդը այս հարցին նրկատմամբ:

- Ընդհանրապէս լաւատես եմ: Բայց, միայն մեր լաւատեսութիւնը չի բաւեր: Մեր լաւատեսութիւնը պէտք է գործնական վերածուի երթուծին այն վերքերը, որ բացուցան մեր եկեղեցւոյ մարմնին վրայ, եւ այդպէս է որ, կը խորհիմ, կրնայ վերականգնուի մեր եկեղեցւոյ միութիւնը: Այդ կը նշանակէ միութիւն ստեղծելու, կը սկսի նաեւ շինարար, իրական գործակցութիւնը:

- Եկեղեցւոյ ներքին միութեան աշխատանքներու ճանապարհին, կամ վերջնական միութեան կապակցութեամբ, ի՞նչ խոչընդոտներ կը տեսնէք:

- Խոչընդոտները այն կացութիւններն են, որ ստեղծուցան այս երկփեղկուտէն յետոյ: Պէտք է դարձակ գտնուի այդ կացութիւններու վրայ, որպէսզի մեր հայ եկեղեցին արտասահմանի մէջ վերդառնայ իրաւական այն կացութեան, որուն մէջ կը գտնուէր մինչեւ 1956, երբ որեւէ տագնապ չկար: Տագնապակաւ այն պահին՝ երբ այդ իրաւական կացութիւնը խախտուեցաւ: Եւ այդ բուժումը համապատասխան պէտք է ընել որպէսզի հետեւանինք դադրել:

- Անցեալ տարւան Հոկտեմբերին, էջմիածնի մէջ կայացած Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի եւ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան ներկայացուցիչներու ժողովին բխած բանաձեւերէն մէկը կ'ըսէք, որ բանակցող մարդիկը ճամաճայն էին որ ճայ եկեղեցին վերադառնայ 1956-էն առաջ գոյութիւն ունեցող իրավիճակին: Այդ կապակցութեամբ, որեւէ դժուարութիւն կ'ընէ առայժմ Սեփ Տանն Կիլիկիոյ ՀՏ:

- Ես չունիմ չեմ կարող ըսել ապամ: Այս կը պարփուի՝ յետագայ բանակցութիւններու ընթացքին: Միայն թէ սկզբունքով որդեգրուած բարձրակները պէտք է գործի վերածել իրականարար:

Գրագետ Արշաիր Կարբեցի ոչ ես է

Երեւանի մէջ մահացած է բանաստեղծ, թատերագիր եւ առակագիր Արշաիր Կարբեցի (Արշաիր Մուսակեան):

Մտած է 1910 Յունուար 16-ին՝ 1949-50 պաշտօնացած էր որպէս Հայաստանի Գրողներու Միութեան բարտուղար:

Դարբեցիի գրական ստեղծարարութիւնները լոյս տեսած են 14 առանձին ճառարկերով, որոնցմէլ շատեր թարգմանուած են ռուսերէնի, ութբանդէնի եւ բազմաթիւ այլ լեզուներու:

Ընթերցողներու ուշադրութեան

Այսու կուգանք տեղեկացնել թէ՛ 1981-ի Նոր տարեշրջանին Սարտարապատի խմբագրութեան կոչուած է գաղութիս ծանօթ մտաւորական-իրապարակագիր Պր. Վարուժան Աճեմանը, այս կերպով աստիճան մը նստորացնելով բերքիս խմբագրական կազմը:

Այս համարով Սարտարապատ կը թեւակոխէ ամառնային արձակուրդի շրջան: Հետեւաբար, յաջորդ թիւը լոյս կը տեսնէ Մարտ 7-ին որպէս ՇԱՍԱԹԱԹԵՐԹ:

Վ. ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄԵԱՆԻ ԵԼՈՅԹԷՆ

(Ծար. էջ 7. ԷՆ)

ի դերն հանց արեմտեան վաղափառների գուշակուրիները: Կա ընտրեք ոչ թէ մահուան, այլ՝ կեանքի ուղին:

Ընդունում է ասել, որ հայ ժողովուրդը աշխարհի ամենահին ժողովուրդներից մեկն է, եւ դա նրա է: Բայց մինչև ժամանակ հայ ժողովուրդը ամենաբնուստապ ժողովուրդներից մեկն է, որովհետեւ նա ապացուցեց, որ կարող է յարստահարել հինը, հասկանալ նորը եւ նոր ուղիներ հարթել, նոր էջեր գրել պատմության գարտուր գրքում:

Հայաստանը իր բնույթով ման առաջին իսկ օրից ուշադրության կենտրոնում է պահել հայ գաղթաշխարհը: Սկսած 20-ական թուականների ներգաղթից եւ մինչեւ այսօր նա իր դռները բաց է պահել իր տարագիր գաղակների համար, անընդհատ լայնացրել եւ ամրացրել է իր դռները, մշակութային կապերը սփիւտահայութեան հետ:

Ինձ ուրախութիւն եւ բարարութիւն է պատճառում այն հանգամանքը, որ այդ

կապերի մէջ մեծ լուսնային ներդրել Հայաստանի եւ սփիւտահայութեան գիտական աշխատողները: Հայաստանի գիտնականները ստեղծել են բազմաթիւ ուշագրաւ աշխատութիւններ, որոնցում իրենց արտացոլում են գտել հայկական գաղթաշխարհի բախտն ու պատեհութիւնը: Մենք մըտադիր ենք անել ընդլայնել այդ աշխատանքները: Ես ուրիշ եմ հայտնողի, որ այժմ Հայաստանի Գիտութիւնների Ակադեմիայի նախագահութեանը կից հիմնադրուել է մի նոր կեդրոն՝ սփիւտահայ համայնքների պատմութեան եւ մշակոյթի բաժին, որը կոչուած է անել խորացնելու սփիւտահայ աշխարհի գիտական ուսումնասիրութեան գործը:

Այս առիթով ես երջանիկ եմ յայտնել, որ Հայաստանի Գիտութիւնների Ակադեմիան սահմանել է սփիւտահայութեան գիտական աշխատողների համար անանխաժիրակցու անուան մրցանակ: Հաւանական է, որ դու՛

գիտե՛ք, որ Հայաստանի կառավարութեան կողմից սահմանուած են նաեւ այլ մրցանակներ մշակոյթի տարբեր բնագաւանների գործիչների համար:

Այս մրցանակների հիմնադրումը հաստատու՛մ է մի նոր ձեւի մշտական կապ սփիւտի եւ հայրենիքի միջեւ:

Մայր հայրենիքի եւ սփիւտահայ գանգուածների սերտ ու անկեղծ կապի կարեւոր պայմանը խաղաղութիւնն է:

Ամբողջ մարդկութեան, այդ բուն է սփիւտահայութեան ստեղծագործ աշխատանքը, կեանքը եւ բարութիւնը անցիցիտուն կապուած են յսնուն առաջադիմութեան եւ խաղաղութեան մղուող պայքարի յաղթունքի մէջ: Այդ պայքարի մէջ սփիւտահայ առաջադիմութեանը միշտ ներդրել են եւ կը շարունակեն, անշուշտ, ներդրել ինքն բաժինը:

Թող առաջադիմութիւնն ու խաղաղութիւնը լինեն մեր ժողովի խորհրդանիշը:

ԾՆՈՐՀԱՒՈՐԱՆՔ

Սեծաճրագ Տիր Նահապետ Նահապետեանին՝ նմարգիր «Սարտարապատ» Թերթի,

միեւնոյն ժամանակ կատարել գալուստը իրեն, երջանութիւն, բարի գործոց յաջողութիւն եւ երկար տարիներ:

Հայրենական սրտագին ողջուցներով,

Ն. Տեր Սիբայելեան Երեւան

Բուհնոս Ալեյս Սիրելի Հայրենակից,

Կանաւոր ստանում եւ միշտ գունակութեամբ կարգում եմ Ձեր թերթը, որի համար յայտնում եմ իմ խորին շնորհակալեքը: Այս թերթի հրատարակումով իրող որ գովելի գործ էք անում ազգայնագիտական հանապարհին: Սրտանց Ձեզ միշտ յաջողութիւն եւ մարդկանց Ձեր աջնիւ, եւ ազգայնական գործերի համար: Առաջիկա տարի Տարուա եւ Ս. Մանգեան կրկնակ տուների առթիւ սրտանց կը շնորհակարարմ Ձեզ եւ Ձեր բոլոր հարգատեւերին, մաղկելով

ԱՎՍԵԼ ԲԱԿՈՒՆՅԻ ԾՆՆԴԵԱՆ ՈՒԹՍՈՒՆԱՄԵԱԿ

Ալեսի Բակունց ծնած է Ջանգեզուրի շրջանի Գորիս բաղաճին մէջ, հայաստան, 1899 թուականին: Իր նախնական ուսումները ստացած է իր շրջանի վարժարանին մէջ ապա անցած է Էջմիածնի ձեմարան, որը ընդհատուած է Ա. Աշխարամարտի օրերուն: 1919ին Մոսկուայում անցած է Խարժով, ուր լրացուցած է համալսարանային ուսումները 1923ին ինքնուրուից բանակում մէջ: Ապա վերադարձած է հայաստան:

Ջանգեզուրի եւ գրական տեղագիտի աշխատանքի գրելով պատմութիւններ, նորավեպեր, ու գրական յօդուածներ, բացարկի տարանց ցուցաբերելով: Իր անկիրակալի ու անկեղծ նկարագրին գոհ կերթայ 1936ին, հեղաշուշտով իր ընտանեկան պարագաներէն ու կը մահանայ 1937ին:

Թորոնթոյի Թ.Մ.Մ.-ի Կեդրոնը

Անցեալ տարի Դեկտեմբերին, Հաղորդած էինք Թորոնթոյի Թէքէեան Մշակութային Միութեան Կեդրոնի Նպաստ եղած նուիրատուութիւններու առաջին ցանկը:

Շնորհիւ Թէքէեան Մշակութային Կեդրոնական Վարչութեան 25,000 տոլարի օժանդակութեան, անգամներու եւ բարեկամներու նուիրատուութիւններուն կարելի եղաւ Շինութեան Կարգադիր Մարմինը, Հ.Բ.Ը. Միութեան Թորոնթոյի Վարչութեան փոխանքով 75,000 տոլարի գումար մը տակաւին կը մտայ 15,000-ի գումար մը, ամբողջացնելու համար 90,000 տոլարի ընդհանուր գումարը: Իսկ սրահի սարքաւորման համար կը նախատեսուի՝ 35,000 տոլարի մը:

Մարտի 19-ին թողարկուած է Կատուցուող ՀԱԸՄ. Ալեք Մանուկեանի համալիրը գրեթէ նախատես է, որպէս տունը Թորոնթոյի Միութեան: Հպարտութիւն ներշնչող այդ գեղարու կեդրոնը, ստուն է նաեւ Թէքէեան Մշակութային:

Տարիներու մեր բաղձանքը, ահա դարձած է իրա-

կանութիւն, որպէս թույլ իր յարաճուն գործունէութեամբ յառաջ տանի Թորոնթոյի գաղութի ազգային նկարագրի պահպանման նուիրական պարտականութիւնը:

Սիրելի անդամներ եւ բարեկամներ, միշտ եւ օր Միութեան իրագործումները կատարուեցան ձեր բարոյական խնայարարութեամբ եւ նուիրական առատածնութեամբ, շարունակելու համար մեր անխնայ աշխատանքը, առաւել եւս պէտք ունինք ձեր անվերապահ օժանդակութեան:

Ուստի, կոչ կ'ուղղենք Մասնաճիւղիս անդամներուն, բոլոր «Թէքէեանական»ներուն եւ համակիրներուն, իրենց առատածնութեամբ փութացնելու Միութեան շինութեան եւ սարքաւորման հիմնադրամին: Միութեան ի նպաստ կատարուած բոլոր նուիրատուութիւնները ստորեջ գերծ են: Հանցե՛ք ձեր նուիրատուութիւնները կատարել: Թէքէեան Միութեան ֆայլըրը կ'ստիւլընի անունով եւ ուղարկել տրուած հասցէին:

ՎԱՀԱՆ ԹԷԳԷԵԱՆ

21 յունուարին լրացաւ հայ մտաւորականութեան կարկառուն ղեմներէն, Բանաստեղծ, իրապարկագիր եւ ուսուցիչ Վառսէ Թէքէեանի ծննդեան հարիւրերորդ տարին, որուն մասին պիտի արտայայտուիմք մեր յաջող թիւով, Մարտի սկիզբը: Այս առթիւ ոգեկոյսման հանդիսութիւններ տեղի կ'ունենան հայաշատ կեդրոններու մէջ:

PIE RECTOR®
 Los primeros pasos de una larga vida...

Deportivo y sandalias PIE RECTOR® con plantilla incorporada para mantener los pies libres, frescos y protegidos también en verano, y garantizar la continuidad del tratamiento:

Plantillas correctoras
 Calzados para usar con plantillas
 Artículos ortopédicos y taloneras
 Calzado Preventivo con plantilla incorporada

30% desc. Obros Sociales

ORTOPEDIA **Bartamian** S. A.
 Idoneidad y experiencia al servicio de su familia

Belgrano 1699 Calle 7 N° 1134
 Tel. 45-5213 Bs.As. ...y ahora también en su nueva casa: Tel. 3-4935 La Plata

RIGAR'S
 Camisería exclusiva

ESTUDIO JURIDICO
 Dr. Bautista KUYUMDJIAN
 Tucumán 1438-Piso 7
 Tel.: 40-6809
 40-7112
 49-7049

Periódico Armenio "SARDARABAD"
 Redaccion y Administracion Enel. Niceto Vega 4779 Capital Federal
 Director NAHABET NAHABETIAN
 Corresponsalía, receptoria de avisos y suscripciones en: BRASIL
 Sr. S. Hrair Chahinian Av. Caxingui 191 - Ap. 84 Cep. 05579 - SAN PABLO TEL. 813-6731
 URUGUAY Sr. Alberto Kermanian Brio del Pino 1472 Ap. 1 Montevideo: Tel. 98-7230
 CORDOBA Sr. Carlos Giovoqlaman Libertad 1890 Cordoba: Tel. 51-7409
 Registro Nacional de Prop. Intelectual: N° 1427944